

Sprawozdanie z działalności Działu Upowszechniania Sztuki, Edukacji i Promocji w roku 2013

23 maja 2013 r. na podstawie nowego statutu Dział Upowszechniania Sztuki zmienił nazwę na Dział Upowszechniania Sztuki, Edukacji i Promocji.

W roku sprawozdawczym Działem kierowała Pani Joanna Fijałkowska, ponadto w dziale pracowały następujące osoby: Marcin Burdziej, Jan Rusnok, a od 2 kwietnia Patrycja Jakubiak.

Edukacja

W 2013 r. w ramach 24 bloków tematycznych przeprowadzono 217 zajęć muzealnych dla 4185 osób. Największym zainteresowaniem cieszyły się nowo wprowadzone tematy związane z kalendarzem obrzędowym oraz zajęcia plastyczno-manualne z podstaw garncarstwa i produkcji papieru czerpanego.

Pracownicy Działu zaktualizowali i opracowali folder *Zajęcia Muzealne na rok szkolny 2013/2014*.

Oprócz tego Dział prowadził lekcje dla dzieci podczas ferii zimowych w okresie 29 stycznia - 7 lutego 2013 r. Program obejmował trzy tematy: *Podstawy garncarstwa, Ferie z Japonią* (we współpracy z pracownikami Działu Historii i Badań nad Społecznością Lokalną) i *Muzeum w Stargardzie - lubię to!*. W sumie z zajęć feryjnych skorzystało 451 osób.

W wakacje, tj. od 2 lipca do 30 sierpnia zajęcia odbywały się w ramach czterech tematów: *Gliniane wtorki, Historyczne środy i czwartki w Bastei, Papierowe czwartki* i *Legendarne piątki*. Z zajęć wakacyjnych skorzystało 269 osób.

Spotkania edukacyjne w okresie wolnym od zajęć szkolnych skierowane były przede wszystkim do osób indywidualnych, w mniejszym zaś stopniu do grup zorganizowanych.

Od września 2013 r. pracownicy Działu wprowadzili nowy produkt w ofercie edukacyjnej MAH – organizacja przyjęć urodzinowych dla dzieci. Ich uczestnikom zaproponowano cztery tematy: *Urodziny na księżęcym dworze, Urodziny pod gwiazdami, Urodziny małego odkrywcy* oraz *Urodziny w świecie bajek, legend i baśni*. Opracowano regulamin, cennik, scenariusze, ulotki i plakaty promocyjne oraz dokonano zakupów rekwizytów. W 2013 r. odbyło się 17 takich przyjęć.

Wystawy

18 maja 2013 r., po raz trzeci MAH w Stargardzie, przystąpiło do obchodów „Europejskiej Nocy Muzeów”. Opracowano scenariusz imprezy pod hasłem *Stargardzki garnizon w roku 1945*, którego motywem przewodnim była wystawa czasowa *Uzbrojenie i wyposażenie żołnierzy w operacji pomorskiej luty-marzec 1945 r.* Dział zaprojektował stronę wizualną i wydał pismo *Starogrodzianin* – gazetę muzealną rozdawaną zwiedzającym. Podczas imprezy MAH odwiedziło 1169 osób.

W 2013 r. w siedzibie głównej MAH prezentowano dwie wystawy stałe: *Dzień po dniu... Stargard w latach 1945-1989* oraz *Aptekarstwo stargardzkie i pomorskie na przestrzeni wieków*.

13 czerwca 2013 r. otwarto wystawę stałą w Bastei *Stargard – miejsce z historią. Stargard od czasów późnego średniowiecza do lat 20. XX wieku*. Znaleźć na niej można nie tylko eksponaty związane z historią miasta, ale i liczne multimedia. Opisy eksponatów i teksty kuratorskie udostępniono zwiedzającym w trzech wersjach językowych (wersja pełna – języki polski i niemiecki; wersja okrojona umieszczona tylko w wybranych multimediami – język angielski). Dzięki audiodeskrypcji, pętlom indukcyjnym oraz windzie ekspozycja dostępna jest również dla osób niepełnosprawnych.

W roku 2013 Dział zorganizował ponadto 11 wernisazy następujących wystaw czasowych:

- *Zbrodnia katyńska* – 19 lutego 2013,
kurator: Piotr Tarnawski – Dział Historii i Badań nad Społecznością Lokalną
- *Uzbrojenie i wyposażenie żołnierzy w operacji pomorskiej luty-marzec 1945 r.* – 28 lutego 2013,
kurator i autor scenariusza: Andrzej Bierca – Dział Dokumentacji Zabytków
- *Innowacja i tradycja. Henryk Brunsberg i późnogotycka architektura ceglana na Pomorzu i w Marchii Brandenburskiej* – 4 kwietnia 2013,
kurator: Marcin Burdziej – Dział Upowszechniania Sztuki, Edukacji i Promocji
- *Danylo Mowczan – Ikony* – 11 czerwca 2013,
kurator: Jolanta Aniszewska – zastępca dyrektora do spraw naukowych
- *Transformacja motyla* – 27 czerwca 2013,
wystawa wyrobów uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej działających przy Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Stargardzie
- *Wybitni Polacy na monetach. Wizerunki znanych postaci na monetach okolicznościowych wyemitowanych przez Narodowy Bank Polski* – 22 lipca 2013,
kurator i autor scenariusza: Piotr Tarnawski – Dział Historii i Badań nad Społecznością Lokalną
- *Nieznanne obrazy, zapomniane wiersze. Powstanie styczniowe 1863* – 1 sierpnia 2013,
kurator: Andrzej Bierca – Dział Dokumentacji Zabytków
- *Dywizjon 303* – 17 września 2013,
kurator i autor części uzupełniającej: Andrzej Bierca – Dział Dokumentacji Zabytków
- *Pomorze Zachodnie w latach 50. i 60. XX wieku w fotografii Tadeusza Białeckiego* – 26 września 2013,
kurator i autor scenariusza: Andrzej Bierca – Dział Dokumentacji Zabytków

- *Pomeranija. Serbscy jeńcy wojenni w II Okręgu Wojskowym Wehrmachtu 1941-1945* – 7 listopada 2013,
kurator i autorka scenariusza: Jolanta Aniszewska – zastępca dyrektora do spraw naukowych
- *Najsłynniejszy harcerz Rzeczypospolitej, czyli historia Tytusa, Romka i A'Tomka* – 19 listopada 2013,
kurator: Joanna Fijałkowska – Dział Upowszechniania Sztuki, Edukacji i Promocji.

Spotkania i konferencje

Pracownicy Działu zorganizowali w 2013 r. dziewięć wykładów w ramach cyklu „Muzealne Spotkania z Przeszłością”. 18 kwietnia 2013 r. pracownik Działu Marcin Burdziej wygłosił autorski wykład pt. *Wampir – cała prawda czy tylko mit?*

Pozostałe wykłady wygłoszone przez pracowników MAH w Stargardzie oraz osoby zaproszone to: *Operacja Pomorska Armii Czerwonej luty-marzec 1945 roku* (Andrzej Bierca); *Jedna dekada - różne oblicza miasta. Stargard w latach czterdziestych XX wieku* (Jolanta Aniszewska); *Dr Jerzy Cieśla – jego pasje i ludzie wokół* (Piotr Tarnawski); *Zanim powstały miasta... Ślady dawnego osadnictwa na Pomorzu* (Bartłomiej Sil); *Bez nadziei na powrót... Polska kwatera jeniecka z okresu II wojny światowej na Międzynarodowym Cmentarzu Wojennym w Stargardzie* (Jolanta Aniszewska); *Marianowo. Opowieści sąsiadów* (Bogdan Twardochleb i ks. Jan Dziduch); *Oblężenie Zamku Szadzko w 1478 roku przez wojska Brandenburskie* (Andrzej Puławski); *Czy tożsamość pomorska jest nam dzisiaj potrzebna?* (dr Paweł Migdalski).

We współpracy z pracownikiem Biblioteki MAH Dział zorganizował 5 spotkań promocyjnych następujących wydawnictw:

- Karol Kwiatkowski (red.), *Archeologia Stargardu, t. 1: Badania zachodniej części kwartału V*
23 stycznia 2013, Hotel Grodzki
- Katarzyna Marciszewska, Paweł Migdalski (red.), *Tym samym pociągiem... Przesiedlenia przymusowe, procesy dezintegracyjne i integracyjne na Pomorzu Zachodnim i Ziemi Lubuskiej w latach 1939-1949*
12 lutego 2013, Piwnica Artystyczna Towarzystwa Przyjaciół Stargardu (TPS)
- Edda Gutsche, *Malarze, miejscowości i widoki Pomorza Zachodniego w I poł. XX w., t. 2*
1 marca 2013, Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie
- Jan M. Piskorski, *Wygnańcy. Przesiedlenia i uchodźcy w dwudziestowiecznej Europie*
8 maja 2013, Stargardzkie Centrum Kultury
- Małgorzata Machałek, *Przemiany wsi zachodniopomorskiej w latach 1945-1956*
10 października 2013, Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie.

15 czerwca 2013 pracownicy Działu reprezentowali MAH w Stargardzie na „XII Festynie na Ulicy Magicznej”, organizowanym przez Książnicę Stargardzką, podczas którego prowadzono sprzedaż wydawnictw muzealnych i informowano o aktualnej ofercie wystawienniczej.

W dniach 5-7 lipca 2013 r. kierownik Działu Joanna Fijałkowska wzięła udział w festynie „X Dni Henrykowskie”, który miał miejsce w Siemczynie (pow. drawski).

Podczas prezentacji w XVIII-wiecznym pałacu przedstawiono aktualną ofertę MAH w Stargardzie, wystawę planszową podsumowującą wyniki wykopalisk na kwartale IX w Stargardzie oraz prowadzono sprzedaż wydawnictw muzealnych.

21 września pracownik Działu M. Burdziej prowadził, w ramach festynu „V Dzień Sąsiada” na Os. Lotnisko w Stargardzie, zajęcia z garncarstwa dla dzieci.

26 października 2013 r. pracownicy Działu w porozumieniu ze stargardzkim oddziałem PTTK i TPS zorganizowali szkolenie zachodniopomorskich przewodników turystycznych. Udział w spotkaniu wzięło 55 osób, które po wysłuchaniu wykładu Dyrektora MAH Marcina Majewskiego, zwiedziły oba obiekty MAH oraz Stare Miasto.

Joanna Fijałkowska, Marcin Burdziej

Ryc. 1. Noc Muzeów 2013. Fot. MAH w Stargardzie

Ryc. 2. Wernisaż wystawy *Pomorze Zachodnie w latach 50. i 60. XX wieku w fotografii Tadeusza Bialeckiego*.
Fot. A. Bierca, MAH w Stargardzie

Ryc. 3. Wernisaż wystawy *Dywizjon 303*. Fot. P. Antczak, MAH w Stargardzie

Ryc. 4. Szkolenie dla zachodniopomorskich przewodników zorganizowane we współpracy ze stargardzkim oddziałem PTTK oraz Towarzystwem Przyjaciół Stargardu.
Fot. J. Fijałkowska, MAH w Stargardzie

Ryc. 5. Wernisaż wystawy *Danylo Mowczan – Ikony* (Autor w towarzystwie Rusłana i Iwony Marciszaków).
Fot. J. Fijałkowska, MAH w Stargardzie

Ryc. 6. Zajęcia feryjne z *Podstaw garncarstwa*. Fot. J. Rusnok, MAH w Stargardzie

Ilustr. 7. Wernisaż wystawy *Innowacja i tradycja. Henryk Brunsberg i późnogotycka architektura ceglana na Pomorzu i w Marchii Brandenburskiej*. Fot. M. Burdziej, MAH w Stargardzie

Ilustr. 8. Wernisaż wystawy *Najsłynniejszy barczerz Rzeczypospolitej, czyli historia Tytusa, Romka i A'Tomka*. Fot. P. Jakubiak, MAH w Stargardzie

Ilustr. 9. Warsztaty plastyczne na zajęciach *Słowiańskie Dziady*. Fot. K. Rubas, MAH w Stargardzie

Ilustr. 10. Uczestnicy *Urodzin pod gwiazdami*. Fot. J. Fijałkowska, MAH w Stargardzie